

Гъогухэр щынэгъончъэнхэм пай

Республикэм игъогухэм къащыхъурэ тхъамыклагъохэм къакъегъечыгъэним, мэшюкугъогу зэпырыкыл-пэхэм язытет зыфэдэ хъугъэм, къимафэм автомобиль гъогухэр фэгъэхъазырыгъэнхэм ыкли нэмькі юфыгъохэм щатегуышыагъэх Адыгэ Республикаем игъогухэм щынэгъончъагъэ фэгъэзэгъэ Комиссием изэхэсигъо джирэблагъэ щыагъэм. Адыгейим и Лышъхъэу Къумпыл Мурат видеоконференции шыкъем тетэу юфтихъабзэр зэрищагъ.

Зэхэсигъом хэлэжъагъэх Адыгэ Республикаем и Къэралыго Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, Адыгэ Республикаем и Президент Адыгэ Республикаем и Президент Геннадий Ми-

трофановыр, Адыгэ Республикаем иминистрэхэм Я Кабинет хэтхэр, республикэм хэгъэгу клоц юфхэмкі и Министерствэ, и Прокуратурэ, ФСБ-м и Гъэорышланы Адыгэ Республикаем

щылэм, ошэ-дэмшигъагъэ зыхэль юфхэмкі АР-м и Министерствэ яэшхъэтхэр, муниципальнэ образованиехэм ящащэхэр. МВД-м гъогухэм щынэгъончъагъкі и Къэралыго инспекци-

еу Адыгэ Республикаем щылэм ишащэ ишпээрлыхэр зыгъэцэклэр Мамыекъо Казбек къызериуагъэмкі, мы аужырэ ильэсийшм гъогухэм къатехъухъэрэ тхъамыклагъохэм ящащэхэр къы-

щыкъеу ригъэжъагъ. Ильесим пыкыгъе мээи 9-м къыкъоц ахэм япчагъэ 55-кі къеъхыгъ, цыфхэу гъогухэм къатехъухъэрэ хъуягъэ-шлагъэхэм апкъ къикъеу фыкъуагъэхэр нэбгырэ 83-кі э нахъ макъ хъугъэх. Ау хэкодагъэхэр нэбгырэ 9-кі э нахъыб. Гъогухэм къатехъухъэрэ тхъамыклагъохэр нахъыбэрэмкі къызыыхъкыхъэрэ шапхъэхэр укууагъэ зэрэхъухъэрэр, ешъуагъэхэу рулым зэрэлтүсихъэхэрэр ары.

(Икъех
я 2-рэ нэклуб. ит).

Къумпыл Мурат быслыымэнхэм къафэгушуагъ

Адыгэ Республикаемэ Пшызэ шъольыррэ ашыпсэурэ быслыымэнхэм я Диндэлэжъаплэ къызызэйуахыгъэр ильес 30 зэрэхъурэм фэгъэхъыгъэ мэфэкъ юфтихъабзэр Адыгэ Республикаем и Къэралыго филармоние тыгъуасэ щыкъуагъ.

Адыгейим и Лышъхъэу Къумпыл Мурат быслыымэнхэм афэгушонэу мыш къэкъуагъ.

Джащ фэдэу юфтихъабзэм хэлэжъагъэх Адыгэ Республикаем и Къэралыго Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, Темыр Кавказым ис быслыымэнхэм я Координационнэ гупчэ итхаматэу, КъЩР-м иimuftieу Исмаил Бердиевыр, Адыгэимрэ Пшызэ шъольыррэ

ашыпсэурэ быслыымэнхэм ямутиеу Къэрдэнэ Аскэрбый, Мыеекъуапэрэ Адыгейимрэ яархиепископэу Тихон, Адыгейим, КъБР-м, КъЩР-м, Абхазым, Къалмыкым, Ставрополь, Краснодар крайхэм ашызэхэцгээ быслыымэн организациихэм ялтыкъоэр.

Юфтихъабзэм хэлажъэхэрэм шуфэс къарихи, Адыгейим и Лышъхъэу Адыгэ Республикаемрэ

Пшызэ шъольыррэ ашыпсэурэ быслыымэнхэм я Диндэлэжъаплэ ишащэхэм, республикэм щыпсэурэ быслыымэнхэм мэфэкъымкі къафэгушуагъ, республикэм иобщественнэ, идухонэ щыенгъягъкі мэхъянешхоз зиэ хъуягъэ-шагъеу ар зэрэштыр хигъэунэфыкъигъ.

«Адыгейимрэ Пшызэ шъольыррэ ашыпсэурэ быслыымэнхэм я Диндэлэжъаплэ ильес

30-кі узэкіэлбэжъэм къызызэуахыгъэм республикэр ыльэ теуцонымкі, хэхъоньгъэ аш ѿшынымкі бэ зэшүүхыгъэр. А ильэсхэм къыкъоц дин пащэхэм республикэм мамырныгъэ ильынным, быслыымэнхэр зэгүрионхэм ялахыши хашыхъагъ, лъэпкъ, дин зэгүрионыгъэм игъэптиэн яшыпкъеу фэлэжъагъэ», — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Республикэм и Лышъхъэу Адыгейимрэ Пшызэ шъольыррэ ашыпсэурэ быслыымэнхэм я Диндэлэжъаплэ ишащэхэм «тхъашуягъэпсэу» коронавирусым зызынишомбгүүгэ лъэхъяным ишпээгүү къазерафхэхүүгэхэм фэш. Зэпахыре узым зыкъызышиштэгээ апэрэ мафэхэм къашгэжъягъеу дин пащэхэм ишпээгүү зищыклагъэхэм анаэ зэрэтирагъетыгъэр аш хигъэунэфыкъигъ.

Быслыымэнхэм я Диндэлэжъаплэ къыкъуагъ гъогум къытегуышыагъээ, Адыгейимрэ Пшызэ шъольыррэ ашыпсэурэ быслыымэнхэм ямутиеу Къэрдэнэ Аскэрбый республикэм ихэбээ къулыкъухэми, иобщественнэ организацихэм зэхъяныгъээ пытэ зэрадырьяэр хигъэунэфыкъигъ.

Юфтихъабзэм джащ фэдэу къытегуышыагъэх Адыгэ Республикаем и Къэралыго Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, Темыр Кавказым ис аратыгъ. Адыгэ Республикаем и Къэралыго Совет – Хасэм и Тхъаматэу афагъэшьошагъ къутырэу Гавердовскэм иимамэу Ибрахимэ Нихъад, ислам гъэзетэу «Свет» зыфиорэм иредакторэу Шыумэфэ Мыхъамэт, къудаджэу Аскъелае иимамэу Хъот Бэчмызэ, къудаджэу Джамбэчье иимамэу Шъэожэй Урысбый.

Щыпсэурэ быслыымэнхэм я Координационнэ гупчэ итхаматэу Исмаил Бердиевыр, Мыеекъуапэрэ Адыгейимрэ яархиепископэу Тихон, нахъжхэу, Диндэлэжъаплэ иллыкъоу Шъхэлэхъо Батмыз. Адыгэ Республикаемэ Пшызэ шъольыррэ ашыпсэурэ быслыымэнхэм я Диндэлэжъаплэ Темыр Кавказым щыпсэурэ лъэпкъхэм язэгурьоныгъэ игъэптиэнрэ мамырныгъэм икъеухъумэнрэ илахъышо зэрахишъяхъагъэр къэгушыагъэхэм хагъэунэфыкъигъ.

Республикэм ишащэхэм Диндэлэжъаплэ ихэхъоньгъэ ялахъээрэхашыхъагъэр Исмаил Бердиевыр, Темыр Кавказым щыпсэурэ быслыымэнхэм я Координационнэ совет иорденэу «За заслуги перед Уммой» зыфиоу а 1-рэ шуашэ зиэр Адыгейим и Лышъхъэу къыритыжхыгъ.

Лъэпкъ, дин зэгүрионыгъэм игъэптиэн зиахъышо хэзэшьхъагъэхэм юфтихъабзэм щафэгушуагъэх. Адыгейим и Лышъхъэу ирээнэгъэ тхыль къутырэу Гавердовскэм щызэхэцгээ дин организацием итхаматэу Абдулахэ Бэгъэудин, Афыпсэурэ иимамэу Зэрамыку Алджэрье, Псышлопэ, Тлонсэ районхэм яимамэу Шъхэлэхъо Батмыз аратыгъ. Адыгэ Республикаем и Къэралыго Совет – Хасэм и Тхъаматэу афагъэшьошагъ къутырэу Гавердовскэм иимамэу Ибрахимэ Нихъад, ислам гъэзетэу «Свет» зыфиорэм иредакторэу Шыумэфэ Мыхъамэт, къудаджэу Аскъелае иимамэу Хъот Бэчмызэ, къудаджэу Джамбэчье иимамэу Шъэожэй Урысбый.

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу ипресс-къулыкъу

Гъогухэр щынэгъончъэнхэм пай

(Икъуз).

Адыгэ Республикин псаунгъем икъеухумэнкэ иминистрэй Мэрэтыкъо Рустем къизериуягъэмкэ, ильэсэу икъигъэм ельтигъэмэ, гъогухэм къатехъухъэрэ тхамыклагъохэм ахэфагъеху зээзэнхэ фау хүгъехэм япчагъе проценти 10,4-кэ нахь макэ хуугъе.

Кошхъаблэ ыкъи Мыекъопэ районхэм япащхэм гъогухэм къатехъухъэгэ тхамыклагъохэм ахэфагъеху зээзэнхэ къалотагь. Республикин и Лышъхъэ швэрьрль афишигъыг чыпилэ пстэуми япа-

щхэр аш фэдэ тхамыклагъохэр къизщихъухэрэ чыпилэхэм якло-лэнхэу, къулкын пстэуми ягъусэзу а чыпилэ къизщихъугъэр зерагтэлэгъунэу. Адыгейим и Лышъхъэ анахъеу анаэ зытыраригъедзагъэр кілэццыкхъэр гъогухэм къашыхъурэ тхамыклагъохэм ахэмийфэнхэм гүунэлъафыныр ари.

«МВД-мрэ Республикин гъесэнгъэмкэ и Министрствэрэ гъогухэмкэ шапхъэу щыгъэхэр кілэццыкхъэм ягъеш-шгъэгъенхэмкэ иофшынэир амыгъельэш хъущтэп. Аш

даклоу ешъуагъехэу рулым-лутысхъэхэрэ япхыгъэ иофхъэбээзэхэр ихъухъэгъенхэ фае. Районхэм къашидэкъирэ гъэзетхэм ахэм ягугъу аашын фае. Инспекторхэм игъую къафальгъехэрээр зэкэ дэх имылэу агъэ-цэнхэм мэхъэнэ гъэнэфагъэ илэу щыт», — къыхигъэшыгъ Кумпъыл Мурат.

Муниципалитет заулэмэ ви-деолынгъенэр тэрээзу ашызэхэштээн, гъогу зэпырыкылэхэр, нахь щынагъо щыт чыпилэхэр тэрээзу агъэнэфэнхэ фае. Иахзэхэль обществэу «РЖД» зыфиорэм икъутамэ илаштэу Сергей Чеботаревым къызэрэхигъэшыгъэмкэ, шынхъэдэл и 10-м щегъэжъагъэу юнгъом и 16-м нэс республикэм илэ мэшлокуугъогу зэпырыкылэхэр зэкэ аупльэкүгъэх. Мэшлокуугъогу инфраструктурэм

еклоэрэ гъогухэм щыклагъэу ялэхэр дэгээзижыгъенхэм пае автомобиль гъогухэм афэгъэзагъэхэм афагъэхыэрэ тхыльхэм тэрээзэхэрэхэнэ фае. Мыильэсүм пыкыгъэ мэзи 9-м къыкытоц мэшлокуугъогу зэпырыкылэхэм аш фэдэ тхамыклагъо къашыхъугъэу агъэнэфагъэп. Адыгэ Республикин псеольэшынкэ, транспортынкэ, ЖКК-мкэ ыкъи гъогу хъизмэтынкэ иминистрэй Валерий Карташевым къызэриуягъэмкэ, республикэм имэшлокуугъогу зэпырыкылэ 42-м щыщэу 31-р Иахзэхэль обществэу «РЖД-м» и предприятихэм ях. Зэхэсүн иофшынэу зэшшуауыгъэм икъухъэм атгээлэхийгъэу къыхигъэшыгъэ щыклагъехэр зыышдаагъэзыхъщхэ палъэмэ ахэмкэ швэрьрль зыхьыштхэмэ агъэнэфагъэх.

Аш нэмиклэу зэхэсүгъюм хэлажхэхэрэ къаэтигъэ иофхъохэм ашыц авомобиль гъогухэр къымафэм зэрэфагъэхзырыштхэр. Автомобиль гъогухэмкэ Гъэорышланэ «Адыгэ-явтодор» зыфиорэм илаштэу Алексей Корешкиным къызэриуягъэмкэ, подряднэ организацихэм швэрьрль тонн мини 6,2-рэ, щигуу тонн мини 2,3-рэ фэдэз агъэхазырыгъ. Щыргыу къумэ, агъэфедэн альэкишт нэ-

мыкэ материалхэм ягъэхъазырын макло. Къымафэм техники 118-рэ фэдиз а иофхэмкэ къызифагъэфедэшт.

Мыекъупэрэ Мыекъопэ районыр осым иухыжын ыкъи гъогухэм атхъухъэрэ мылыр атеукъэбзыгъэгъэнам апаа иофхъабзэхэр зэрээшуахыхэрэ фэгъэхыгъэу япащхэм къалотагь.

Зэхэсүгъюм икъеухъим дэжь республикэм щынэгъончъагъэмкэ илофигъохэм афэгъэзэгъэ Гъэорышланэ илаштэу Чына-зыр Алый къылодагь 2022-рэ ильэсүмкэ Комиссием зэхэсүгъю илэштхэм афэгъэхыгъэу. Адыгейим и Лышъхъэ иофхъабзэм епхыгъэ зэфхъысыжхэр къышыхээз анахъеу анаэ зытырагригъэдзагъэр унаштую аштагъэхэр дэх имылэу гъецэглэх хуунхэм лылгээхэнхэр ари. Гъогухэм яшынэгъончъагъэмкэ чыпилэ комиссием ялофшын нахь агъэлэшынам мэхъэнэ ин зэрилээр Кумпъыл Мурат къыхигъэшыгъ. Муниципалитетхэмрэ ведомствэхэмрэ япащхэм хэушхъафыгъэу анаэ зытырагригъэдзагъэр автомобиль гъогухэм ягъэцэгэжын зэриштхэр тетэу дэгъоу зэшшуауын ари.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

АР-м и Парламент

Лъэныкъо зэфшъхафыбэхэм атегущылагъэх

Тыгъуасэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ияблэнэрэ зэлгъэклэгъу я III-рэ зэхэсүгъю шагъ. Зэпахырэ узэу дунаир зэлтызыгъу гъэм зызериушиомбгүрэр къыдэлтыгъэу, видеоконференции шыкъэм тетэу ар зэхашгъэгъагь.

Иофхъабзэм хэлэжьагъэх министрэхэм я Кабинет хэтхэр, федеральнэ ыкъи республике къулыкхъэм, ведомствэхэм япащхэр, нэмийкхэр. Ар зэриштагь Парламентын и Тхаматэу Владимир Нарожнэм.

Зэхэсүгъюмрагъэхэнам ыпэккэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ия 4-рэ, я 5-рэ ыкъи я 6-рэ зэлгъэклэгъухэм ядепутатыгъэу, Иахзэхэль обществэу «Дондуковскэ элеваторын» игенеральнэ пащэу Болэкъо Мыхамэт игъонэмисэу дунаим зэрхыхыгъэм пае зытакыкъэрэ фэшьыгъуагъэх.

Владимир Нарожнэм зэхэсүгъюм къызэуихызэ, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутату зимандат къэзгэгэтийлэхыгъэм ычыпилэ Наталья Широковар зэрихагъэр ыкъи ар къэзгүүшхъятырэ тхыльыр АР-м хэдзинхэмкэ и Гулчэ комиссие къызэрэритыгъэгъэр къыуагъ.

Джащ фэдэу повесткэм щыгъэнэфагъэу, Хъопсэрыкъо Мурат УФ-м Федерациемкэ и Совет исенаторэрэ зэрэхадзыгъэм фэш Къэралыгъо Советын — Хасэм идепутат Иэнатлэр къызэригъэтийлэхыгъэрээм депутатхэр тэргэштагь.

Нэүжүүлэхыгъэ ашыц УФ-м и Конституционэ блэгъигъэ ильэсүм гэтерэзжынэу фашыгъэхэм зэрэхгъэнэфагъэм тетэу АР-м и Конституционнэ Хъыкум зэхэгъэкъыгъэгъэнэр. Аш фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр апэрэ

еджэгъумкэ аштагь. Къэклошт 2022-рэ ильэсүм ишилэ мазэ и 1-м щыбулагъэр мы хъыкумын иофшын ыхыхынэу аш къышело.

2021-рэ ильэс бюджетыр апэрэ мэзихымкэ гъэцклагъэр зэрэхъурэм, аш фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъокынгъэу фэхүүтхэм нэүусэ фишыгъэх АР-м финансхэмкэ иминистрэу Виктор Орловым.

Бюджетыр фэхүүт хахьоу агъэнэфагъэр процент 50,9-у, ар соме миллиард 13-рэ миллион 631,2-рэ, хъардхжэр штэмэ, процент 49,2-у, ар соме миллиард 13-рэ миллион 510,3-рэ, гъэцклагъэр хуугъэх.

АР-м и Парламент социальна политикимкэ, унагьом иофхэмкэ, псаунгъэм икъеухумэнкэ къулыкхъэмкэ ико-митт илаши мы зэхэсүгъюм щыхадзыгъ. Депутатхэм зэлхүүтэй шыкъэм тетэу амакъэхэр атагьэх ыкъи Наталья Широковар зэдаштэу агъэнэфагъ.

Парламент комитетхэмрэ комиссиехэмрэ ахэтиштхэм яспискэу статусымкэ, регламентымкэ ыкъи депутат этикэмкэ Комиссием илаштэу Къуиже Саиде нэүусэ зыфишыгъэхэм депутатхэм дырагштагь.

Транспортын пае хэбзэлахъэм ятын фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэм ия 4-рэ статья зэхъокынгъэу фэхүүтхэм агъэнэфагъэгъэ законэу апэрэ еджеумкэ аштагьэм фэгъэхыгъэ афэгъэхыгъэ афэшыгъэнхэм афэгъэхыгъэ законопроектхэр апэрэ еджеумкэ аштагьэх.

Нэйжьыкъэ Парламентэу АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм щызэхашэштэрэ зэрэгээцэгъэхэм зэхъокынгъэу фэхүүтхэм афэшыгъэнхэм афэгъэхыгъэ зэхъокынгъэхэр афэшыгъэнхэм афэгъэхыгъэ законхэр, законопроектхэр атагьэх ыкъи Наталья Широковар зэдаштэу агъэнэфагъ.

Джащ фэдэу къолхъэ тынхынхынам пэшүеягъээнам фэгъэхыгъэ федеральнэ хэбзэгъэуцугъэр пхырышыгъээнам, бюджет процессым, ом къыздихыгъэ тхамыклагъохэм цыфхэмрэ чыпилэхэмрэ щуухумэгъэнхэм, Къэралыгъо Советын — Хасэм идепутат истатус, хъарзинэхэм ялофшын, нэйжьыкъэ политиким ылъэнхыкъэ къэралыгъо хэбзээ органхэм фитишигъэу ялэхэм, бюджет зэфыщыгъэхэм, нэмийкхэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр афэшыгъэнхэм афэгъэхыгъэ законхэр, законопроектхэр атагьэх ыкъи Наталья Широковар зэдаштэу агъэнэфагъ.

Джащ фэдэу къолхъэ тынхынхынам пэшүеягъээнам фэгъэхыгъэ федеральнэ хэбзэгъэуцугъэр пхырышыгъээнам, бюджет процессым, ом къыздихыгъэ тхамыклагъохэм цыфхэмрэ чыпилэхэмрэ щуухумэгъэнхэм, Къэралыгъо Советын — Хасэм идепутат истатус, хъарзинэхэм ялофшын, нэйжьыкъэ политиким ылъэнхыкъэ къэралыгъо хэбзээ органхэм фитишигъэу ялэхэм, бюджет зэфыщыгъэхэм, нэмийкхэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр афэшыгъэнхэм афэгъэхыгъэ законхэр, законопроектхэр атагьэх ыкъи Наталья Широковар зэдаштэу агъэнэфагъ.

ХЪУТ НЭФСЭТ.

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЛЫШХЪЭ ИУНАШЬУ

Рэзэнгъэ тхыль афэгъэшьошэгъэнам ехыллагь

Лъэпкэ, дин зэгурьынгъэм игъэптиэн ялахыши зэрэхашыхъэм фэш рэзэнгъэ тхыль афэгъэшьошэгъэнэу:

- 1) Абдулахь Бэгъэудин Мыхамэт ыкъом — къутырэу Гавердовскэм щызэхэшгъэ дин организацием итхаматэ;
- 2) Зэрамыку Алджэрий Харунэ ыкъом — Афыпсыгэ ишмам;
- 3) Шхъэлэхьо Батмыз Мухьдинэ ыкъом — Псышопэ, Топсэ районхэм ялимам;

4) Шыумэфэ Инвер Мышъэост ыкъом — 2000-рэ ильэсүм къышгээжьаа 2002-рэ ильэсүм нэс Адыгэ Республикинэ шьольырэ ашылсыурэ быслынмэнхэм я Диндэлэжьапэ имуфтиу щыгъэйнам.

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЛЫШХЪЭ КЪУМПЫЛ МУРАТ
к. Мыекъупэрэ, чьэпьюгъум и 25-рэ, 2021-рэ ильэс № 256

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЛЫШХЪЭ ИУНАШЬУ

Рэзэнгъэ тхыль афэгъэшьошэгъэнам ехыллагь

Якулыкъу ёолпэнчъэу зэрээрхъэрэ фэш рэзэнгъэ тхыль афэгъэшьошэгъэнэу:

- 1) Бибэ Маринэ Виктор ыпхъум — федеральнэ къэралыгъо учреждение «Пшыныжь ягъэхыгъэнамкэ» Федеральнэ къулыкъум Адыгэ Республикинкэ и Гъэорышланэ иколоние N 1-м кадрэхэмкэ иотдел инспектор;
- 2) Потапов Николай Дмитрий ыкъом — уголовнэ системэмкэ ветераным;
- 3) Хъюю Юрэ Сэфэрбый ыкъом — уголовнэ системэмкэ ветераным.

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЛЫШХЪЭ КЪУМПЫЛ МУРАТ
к. Мыекъупэрэ, чьэпьюгъум и 27-рэ, 2021-рэ ильэс № 258

Тури зэдэпшыихэ хъущт

Коронавирусым ыкчи гриппым апэуцужьырэ вакцинэхэр зэдыхапльхэхэ хъущтэу УФ-м псауныгъэр къэухумэгъэнэмкэ и Министерствэ ыльытагь.

Мы зэхъокыныгъэу ашыгъэр «Спутник V» зыфиорэм инструкцииеу кыгъум хатхагь. Мыщ ыпайокэ прививкэхэм азыфагу мэфэ 30 кыдэфэн фаеу щытыгь.

Вакцинэ заулэ зэдэшыгъэнир иммунологием къыхэфэ. Гуцылэм пае, кэллэцкүхэм зэхальхэу афашиярэ КДС-р (коклюш – дифтерия – столбняк). Мы уахтэм зэпахырэ уз зэфэшхвафхэм уашызыуумэрэ (поливалентэ) препарахэр наху кыдагъэхэхэ хъульгэ.

Мы еклонлаклакэр нахыбэрэмкэ Ѣынэгъончъяу, шуагъэ кытэу альытагь ыкчи прививкэхэм я Лъэпкэ мэфэпчыи Ѣатхыгъ. Вакцинэ заулэ цыфым зэхальхэу фашы мыхьущтэу тыди кыщаолэрэ. Мыщ къыхимыубытэрэр жъэгъэузым пэуцужьырэ вакцинэ закъор ары — БЦЖ-р зими дыхапльхэхэ хъущтэп, — кыщауагь УФ-м и Роспотребнадзор.

Джащ фэдэу ведомствэм къызери-тирэмкэ, цыфым ылкынэ-лынэ анти-

геныбэмэ арихыллээ зыкеухумэжьышь, вакцинэ зэфэшхваф заулэ

хапльхэми иягъэ къэ-клоштэп.

Аш даюо, іэкылб къэралыгъохэм ыкчи Урысыем яшэныгъэлжэхэм комбивакцинэхэм Ѣоф адашэ — гриппым иштамм заулэ ыкчи коронавирусым апэуцужьырэ генхэр зы бэшэрэб цыкылм итыштых.

«Ростехским» ишащэу Сергей Чемезовым къызэриуагъэмкэ, 2021-рэ ильэсийн ыкчэхэм ѡ 2022-рэ ильэсийн икъи-хагьау ехуулэу аш фэдэ вакцинэ Ѣылэшт. Гриппыр зыщауштэйре научнэ институтэу Смородинцевым Ѣылэ зыхын-шоигъоныгъэ зиэхэм бжыхъэм ар

ауштэйн альэкышт. Н.Ф. Гамалея Ѣылэ зыхырэ уштэйн гупчэм ишащэу Александэр Гинцбург зэрильтиэрэмкэ, «зэхэт вакцинэхэм» тикъэкошт уахтэ пахыгъыкни гриппым «коронэмрэ» апэуцужьырэ вакцинэхэр зэхальхэу шлэхэу зыхатльхэхэхэ хъущт.

— Гриппыр нахь къызызщежьеэрэ бжыхъэ-кымэфэ лъэхъаным ковидыр зыхэхъажыкэ, къыздихын ылъекышт тхъамыклагъохэм враххэр агэгумэхы. Ары мы уахтэм вакцинэхэр зыхяб-гэлжэханхэм мэхъанэ зыкыллэр. Мы вакцинэхэр зэдыхапльхэхэ хъущт, ар аш пае къахыльэкырэп. Къэзэгъэшьып-къэжыгъэхэм ашыщ вакцинэхэр Moderna, Pfizer ыкчи Jonson&Jonson зыфиорэм гриппым пэуцужьырэ вакцинэр США-м зэрашызэдауштэйгъэр. Джы бэмышлэу Урысыем коронавирусым пэуцужьырэ вакцинэу «Спутник V» зыфиорэм гриппым пэуцужьырэ альэнэхыкэ уштэйнхэр зэрахъагъэх ыкчи ахэр къызкүхэу альытагь, — къы-луагь УФ-м изаслуженне врачу, пэуудыгъэ медицинэ егъэджэнным иссервисэу Vrachru.ru зыфиорэм иредакторэу Михаил Каган.

Къэбарыр «Российская газета» зыфиорэм къитхыгь.

Уз мэхъаджэм зыщытэжъугъэхъум

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Ныбжыкэ парламент хэтхэм общественнэ организациеу «Молодая Гвардия» зыфиорэм иактивистхэр ягуссэхэу Мыекуапэ цыфхэр анахьэу зыщызэрэугъоирэ ичылэхэр къаклухъагъэх. Коронавирусир зэпамыхыжынэм пае санитарнэ шапхъэхэр зэрагъэцаклэрэр, нэгуихъохэр агульхэмэ аупльэкүгъэх.

— Ёфтхабзэм къыдыхэлтытагъэу, зэпахырэ узим зэрарэу къыхырэр цыфхэм къафэтотагь, шоигъоныгъэ зиэхэм нэгуихъохэр яттыгъэх. Нахыбэм Ѣофим изытет дэгъо къагурэло, сакъынгъэ къызхагъаф ыкчи нэгуихъохэр

аулых, сыда пломэ псауныгъэм нахь лъяллэ Ѣылэп, — elo Урысые общественнэ организациеу «Молодая Гвардия «Единой России» зыфиорэм и Адыгэ шъольыр отделение хэтэу, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Ныбжыкэ

парламент идепутатэу Даниил Кушнарь. Мыекуапэ ичыллэ зэфэшхвафхэр джыри къаклухъащтых.

— Мыекуапэ Ѣыллэ зыфхэм зэпахырэ узим гумэкыгъоу къызыдихырэр къызэрагуруйорэр, сакъынгъэ къы-

зэрэзыхагафэрэр къыхэзгъэшымэ сшо-игуу, — elo Урысые общественнэ организациеу «Молодая Гвардия «Единой России» зыфиорэм и Адыгэ шъольыр отделение хэтэу Лиовик Багдасарян.

(Тикорр.).

Амал Ѣынэгъончъэр жъугъэфедэ

Къэтхыкыжынир етлупщиgъэу къэралыгъом Ѣекло. Джырэ уахтэм мэхъанэшхо зиэхэр псауныгъэмкэ Ѣынэгъончъэр ар рекламиныр ары. Джащ пае, Урысыемкэ апэрэу, электроннэу къэтхыкыжынир зэхащагь. Къэралыгъо фэло-фашэхэмкэ порталын шхъаджи ежъ-ежырэу ар Ѣызэшуихъыштэу.

Къыхэзгъэшыгъэн фае, къэбарэу цыфхэм ратхэхэрэр ухумэгъэштых, зими къызэкыгъэхъанхэ Ѣылэкыштэп. Уахтэу шхъадж илэм елптигъэу, чэцми, мафэми мы Ѣофигъор ригъэкокыштэшт. Ишыклагъэр интернет закъор ары. Электрон къэтхыкыжынир къихъащ шэклогу мазэм и 8-м нэс клошт.

Къэралыгъо фэло-фашэхэм япортал зыщыкэлтхыкыжынир пае аш узэрэхэтимкэ шапхъэхэм атетэу е къэгэшьыпкъэжыгъэу уштыгъэхэн фае. Шапхъэхэм атетэу къызэрэйкоу зыхэлтхэнэу уфаемэ, ишыкэгъэштхэр паспортын ыкчи СНИЛС-м арты къэбарыр, мобилын телефон номерыр. Такыкви 5 – 15-м къаклоц ар аупльэклю ыкчи унэе кабинетын зыщыкэлтхыкыжынир иамал Ѣылэ мэхъу. Ар мыщ фэдэу къызфэбгъэфедэн пльэкышт.

1. Сайтэу <https://www.gosuslugi.ru> зыфиорэм къызфэбгъэфедэнш, къэралыгъо фэло-фашэхэмкэ порталын Ѣылэ унэе кабинетын ухъацт;
2. Фэло-фашэйэу «цифхэм якъэтхыкыжысын хэлэжээгъэныр» (участие в переписи населения) зыфиорэр къэбгъоштэп;
3. Электрон къэтхыкыжысын тхъапэм упчээз итхэм джэзуапхэр яптыжышиштых, ашыцхэм Ѣылэгъэу джэзуапхэр артыых;
4. Умызакьюу, къыбэлсэурэ пстэури къэтхыкыжышишт;
5. Упчээзумэ джэзуапхэр яптыжышишт,

«Къэхыр» («Завершить») зыфиорэм утэлункэшт;

6. Унэе кабинетын укыкыжышишт;
7. Почтэм е мобилын телефонын унэе хъызмэтым ыкчи аш Ѣыллэ зуухэрэм я QR-кодхэр къэ-клоштых;
8. Къэтхыкыжысаклоу шъуадэжь къаклорэм ахэр ебгээльэгъунхэ фае Россстатын къэбарэу Ѣиклэлтийр къыкыжысаклоу Ѣыжыгъэ мыхъуным пае.

Зигугуу къэтшыгъэ амалыр зимылэхэр къэтхыкыжынир фытегъэпсихъагъэгэе чыпшэхэм якъоллэнхэ альэкышт. Ахэм ашыцхэр къэралыгъо фэло-фашэхэмкэ къулыкүхэу (МФЦ-у) «Мои документы» зыфиорэр аччэтийх. Джащ фэдэу МФЦ-м икъулыкүу пстэуми интернетын иамалхэр къызцафагъэфедэн ыкчи Къэралыгъо фэло-фашэхэм япортал унэе кабинетын шихъанхэшь, ежхэри, яунагьо исхэри Ѣыклатхыкыжышиштых.

Унэе кабинетын зэрихъащтхэр зыщыгъупшагъэхэм ар зэшуахынэмкэ джащ фэдэу МФЦ-м Ѣылэгъуу къащыфэхъууштых.

Шыгуу къэдгээжыгъын, джырэ уахтэм ехуулэу республикэм Ѣыллэ зуухэрэм япроцент 12-м нахыбэмэ электрон Ѣыкылэр къызфагъэфедагь. Уахтэр зылээшумыгъэк, амалышлоу лъэхъаным къыздихыгъэхэр жъугъэфедэхээз къэралыгъом иофтхэбзэ шхъаэхэм ашыщ шъухэлжь.

ЦЫФХЭМ ЯУПЧІХЭМ ДЖЭУАП КЪАРАТЫЖЫ

Шъолъыр гъэйорышІэнымкіэ Гупчэм къеты

Адыгейр 01

Медицинэ тофыштэхэм яконсультацияе зищыклагъэхэм ятхьаусыхэ тхылхэр мы аужырэ уахьтэм Адыгейм шъолъыр гъэорыштэнымкэ и Гупчэ кылэклахъэх.

Цыфхэр анахъэу зыгъегум-къыхэрэй кардиологхэм, неврологхэм, онкологхэм, инфекционистхэм, педиатрхэм консультация къазэрахьшт шыкіэр ары. Коронавирусым лъэшэу зызериушьомбгүйгээм къыхжкіэу узыфее врачым дэжь укёнрып къин хъугъэ. Аш епхыгъэу Адыгейим шьольыр гъэорышэнимкіэ и Гупчэрэ республикэм псауныгъэр къеухумэгъэнимкіэ и Министерствэрэ япроектэу «Врачым еупчи» зыфиорэр Адыгейим шағъефдэу аублагъ.

Республикэм псауныгъэр къеухумэгъэнимкіэ и Министерствэрэ шьольыр гъэорышэнимкіэ Гупчэрэ ясоциалн хъытыухэм янэктубгъохэм пешорыгъэшшэу гу-лъынтифэ узхэм афэгъэхыгъэ упчлехэр щауѓоигъэх. Зэкіэмкі ахэм упчлэ 58-рэ къалякіэхъягъ. Медицинэ тофышлэхэм зэрафэрэзэхэр къызыщыраотыкырэ тхыгъэхэри ахэм къялхэфагъэх. Врач-кардиологым видеозэхыныгъэ шыкіэм тетэу упчи 10-мэджэуап къаритыжъыгъ.

Мы проектым къыдыхэлтыг таңызга врачхәми, республикәм псауныгъэр къэухұмәгъәннымкә и Министерстүе испециалист шыхъаңызғы ахәм яупчылар. Апәу ахәм яупчылар къязытышылықтар. Адыйгә республика клиникә сымәдәжәщим икардиологическә диспансер ишаңыз, врач-кардиологэ Аулъә Фатимәт ары. Адыйгүй шаңызғыда аублагъ.

«Проектэу «Врачым еупчылжы» зыфыорэр республикәм шаңызғедә аублагъ. Коронавирусын лъәшізу зызериушы омбъурэм елтытыгъезу ар игъо дәдәу щыт. Загъор зыфәе врачым дәжь чиңханхәу сымаджәсәхәм

**Проектыр агъэ-
федэу заубла-
гъэм къышегъэжьа-
гъэу гу-лъынтифэ
узхэм агъэгумэкы-
рэ нэбгырэ 24-мэ
яупчIэхэм джэуап
къаратыжыгъ,
нэбгырэ 99114-рэ
видеороликхэм
яплъыгъ.**

амал яІэн. Мыш фэдэ проектым ииШугаагъэкІэ цыфхэм зыфэе упчІэхэр врачхэм аратын, зыгъэ-гумэкІхэрэмкІэ адэго-щэнхэ альэкІышт», — кыуагъ врач-кардиоло-

РУБРИКА «СПРОСИ ВРАЧА»

**Фатимет
Аутлева**

руководитель
кардиологического диспансера
ГБУЗ РА «АРКБ», врач-кардиолог

гэу, Адыгэ республикэ клиникэ сымэджэцэм икардиологическэ дис-пансер ипащэу Аулъэ Фатжимэт.

Проектыр агъэфедэу заублагъэм къыщегъэжьагъэу гү-тывнитфэ узхэм агъэгумэкырэ нэбгырэ 24-мэ яупчайхэм джевап

ЯУНЭ ЗЭРИСХЭУ ПРОЕКТЫМ ХЭЛАЖЬЭХ

Сэкъатныгъэ зи|э сабыйхэр, зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ к|элэц|ык|ухэр зэрыс унагъохэм Адыгейм шъольыр гъэорыш|энымк|э и Гупчэ бэрэ зыкыфагъазэ. Як|элэц|ык|ухэм япсауныгъэ зэтырагъэуцожын зэраль|экышт шык|эм ны-тихэр къык|эупч|эх.

Цыфхэм яупчіләхәм джәуап къаратыжынәу шъолтыр гъелорышләнүмкәе Гупчәм испекци-

алистхэм республикэм Ioф-
шIэнимрэ социальнэ хэхъо-
ныгъэмрэкIэ и Министер-

СТВЭ ИЛЫКІО ЗЫФАГЪЭЗАГЬ.
Унағыомрә кіләңцықұхәмрә социальнә іеппіләгбү язығығбәтырә Красногвардейскә чыпта гупчәу «Доверием» мәлільфәттүм и 1-м кыштегъәжъағъеу проекттәу «Домашка» зыфиорер щыпхырашы. Аш ишүағъекі социальнә күулькіоу «Унәгбә микрореабилитационнә гупч» зышар зәхашағь.

«Проектэу «Домашка» зыфиIорэм къыдыыхэлты- тагъэу республикэм ис унэгъо 45-мэ psауныгъэр

зэрээтырагъэуцожьрэ
оборудованиер ынкIэ хэ-
мыльэу къаратыгь. Ны-
ты 69-мэ ахэр зэрэбгъэ-
федэштхэ шынкIэм зы-
фагъэсагь, консультаци-
ехэр афызэхашагъэх», —
кынгуагь Красногвардей-
скэ чынгIэ гупчэу «Дове-
рием» ипащэу Лариса
Алемонукам.

Проектым ишұағъекің Адылгейм шыпсәурә унағъохәү кіз-ләцқылкү сәкъатхәр, зипсауны-тыйекің щықлагъе зиң сабыхәр зерисхәм амал яңа хұргъе оборудование зәффешъявафхәр яңепыләгъеу, якіләцқылхәм япсаунығъе унәтгъо клоциым щызэтырагъеуцожынәу. Гросситренажер, пневмосистемәу «Атлант», шхъяқуциым іоф езыгъешіләр тренажерәу «Макси» зығифиіхәрәр дұхьантасқын зағана-

Унагъомрэ кІэ-
лэцІыкІухэмрэ
социальнэ ІэпыІэ-
гъу языгъэгъотырэ
Красногвардей-
скэ чыпІэ гупчэу
«Доверием» мэ-
лыльфэгъум и 1-м
къыштегъэжъагъэу
проектэу «Домаш-
ка» зыфиІорэр шы-
пхырацы.

нахьыш *Иу тиши* н зэрэт-
лъэк *Иырэр тэрк* Иэ гүшиг-
гьошху. *Кытатыгъэ*
балансирыр *Данил игуа-*
пэу кызызфегъэфедэ.
Джыри ар т Иэ *кынэми, зыгорэхэр кыны-*
зэрэдэхъурэм гу льым-
тагъ», — къеуатэ Екате-
рина Шеметовам.

Сэкъятныгъэ зиле сабыим е зипсауныгъэ пыч фэхүүгъэ кэлэцьык'ум ипсауныгъэ изытет нахышшу шыгъэным фытегъэ-псыхъэгъэ гупчэхэр щылэх. Нэб-гырабэми ахэм яфэло-фашихэр кызыфагъэфедэх. Ахэр зыпчы-жъэхэмкэ проектэу «Домашка» зыфиорэр йэрыфэгъо ѿйт.

ТхылъеджапIэр, щыIэнныгъэр

ШЭНЫГЪЭМ ИЛУНКЫБЗЭ ИХЭХЬОНЫГЪЭХЭР

Адыгэкаалэ иапэрэ модельнэ тхылъеджапIэ щыкIогъэ зэхахьэр уахтэм кыгъэуцурэ шпъэрыльхэм афэгъэхыгъагь.

Лъэпкъ проектэу «Культурэм» 2021-рэ ильэсүм щыкIогъэ зэнэкъоюм теклонигъэр кыщыдээхыгъэхэм Адыгэкаалэ итхильеджапIэ ашыш, йофшагъэу ялэр зэфахысыжьзэ, ямурадхэм атегущагъэх. «Модельн» зыфиорэ цэр кызыэрфаяусыгъэм кыпкырыкIыхээ зэхахьэм кыщыгущыгъэхэм зэрэхагъэунэфыкIогъэу, тхылъеджапIэм ыцIэ зэрээзбихуугъээм daklou, йофшэнир нахышуо зэхищэним фэшI амалхэр агъэфедэх.

ТхылъеджапIэм кыаклохэрэм ямыза-кью, зэкIэ къалэм дэсхэм зэралтыи-сыштхэм пытых. Нэрыльэгъу IепыIэгъу-хэр агъэфедэхээз, япчагъякIе бэ мыхухуу мэкъэгъэу буклетхэр, узыгъэгъозэр брошюрэхэр, егъэблэгъэ тхапахэр, нэмикIхэри кыыхаутах. КIэу ялхуугъэ техникэр йофшаклохэм алэ кырагъэхануу фежагъэх.

«Библиографие биеннале» зыфиору М. Хыхукъом кыгъэхвазырыгъэм кыщыхигъэшыгъ къэбар зэфшхвафхэр. Непэрэ щыIакIем, уапэкIе узэрэлтыкотэштим уяупшице зыхукъэ, библиографым иофшэн кIэу хигъэхваштим унаэ таудзэн фое.

ЙофшакIешум ултыхьузэ опытэу щыIэхуугъэр, шэн-хабзэхэр зэрэбгъэфедэштхэм зэхахьэм щытегущыгъагъэх.

Тыкъээзүүчхъэрэ чыопсым икъеухуумэн, игъэдэхэн, патриотическэ плунгэхэм, унагъом ишыIакIе, нэмикIхэм яхылIэгъэ къэбархэр зэхахьэм кышалотагъэх.

Лъэпкъ шууашэр щыIэнныгъэм зэрэшызэрхээрэм, кIэлэцыкIур зэрафапэрэм, фэшхвафхэм яхылIагъэу зэхахьэм кышалотагъэр makIem. Видеофильмхэр къагъэлтагъохээз, йофшэнир нахышуо зэрээзхашэшт шыкIехэр зэфахысыжьыгъэх.

ЩыIэнир нахь дэгъюу зэхэтэц.

Адыгэкаалэ лэжэкло дэгъухэр, кIэлэгъэдже цIэрылохэр, культурэм, медицинэм, спортын яофышIехэр дэсих. ТхылъеджапIэр цыфхэм атлыIесыннымкIэ егъэжапIэу ышыгъэр льигъеклотэштэу С. Хууакло кытиуагь.

Модельнэ тхылъеджапIэм апэрэ мазэм иофшэн нахь гъэшIэгъону зэхищуу зериублагъэр, ныбжыкIехэм адирягъэ зэдэгушыгъухэм шуагъэ кызыэрратыгъэр щыIэнныгъэм кыщелъягъо. Адыгэкаалэ иадминистрации культурэмкIэ и ГъэйорышапIэ ишащу НапцIэкъо Марет зэрильтиэрэмкIэ, модельнэ тхылъеджапIэм егъэжээпIэшоу ышыгъэр цыфхэм агу рехы. Республикин культурэмкIэ и Министерствэ, Адыгэкаалэ иадминистрации гъусенитгэ зэдьрэялэу иофхэр льагъекулатэх.

Ахъщэу модельнэ тхылъеджапIэм пэуухьагъэр сомэ миллион 12,2-рэ. Аш

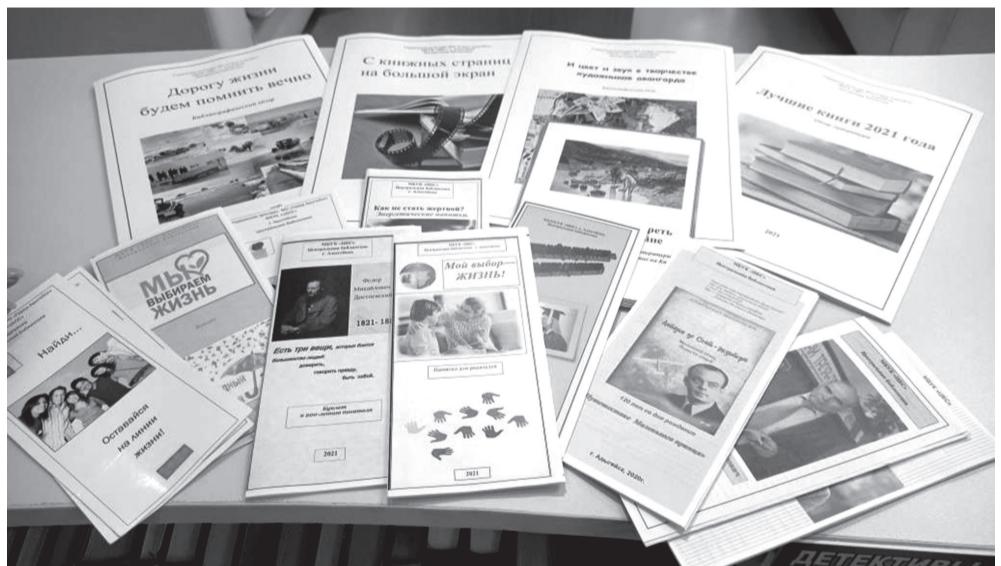
щыщэу федеральнэ бюджетым кыыхахыгъэр сомэ миллионы 10.

ТхылъеджапIэм ифонд кIэу кыыхахыгъэр тхыль 4294-рэ, сомэ миллионы 2,1-рэ аш пэуухьагь. ГъэцкIэжын йофшэнхэм, техникуу ыкчи мебелэу агъэфедэштим атефэгъэ ахъщэри маклэп.

Шуныгъэм уфешэ

— *ТхылъеджасанIэхэр лъэхьа-ным диштэхэу зэрэгэ-цэкIэжыхэрэм мэхъэнэ ин-етэти, —* кытиуагь республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхаматэу Лымышкъо Рэмэлан. — *Нэрыльэ-гъу IепыIэгъухэр зэрэгээпсихэрэ шыкIэм тыльэппээ. Республи-ликэм адигабзэмрэ урысыб-зэмрэ икъэралыгъуабзэх. Адыга-бзэкIэ тхыгъэхэу тхылъеджа-Пэхэм, нэмикI йофшапIэхэм ашытлэгъурэр тишиомакI.*

Лъэпкъ шIажым, адигабзэм изэгъэшэн, игъэфедэн, зэкъошныгъэм игъэ-пүйтэн, адигэ шэн-хабзэхэм, цыф гъэ-

Лъэпкъ Iепэласэхэм япчагъэ хэгъэхьогъэним, ныбжыкIехэр искусствэвэх эхшэгъэнхэм, фэшхвафхэм яхылIэгъэ зэдэгушыгъухэр, къэгъэлтэгъонхэр уахтэм дештэх.

ЗЭГҮЭПШЭНХЭР

— *Йофшагъэу щыIэм тызыгъэ-гүшиIоу хэтлъагъорэр макIэм, —* кытиуагь Адыгэкаалэ и Гупчэ тхылъеджапIэм ишащу Хууакло Сурет. — *ЗэхъокIыныгъэхэм яшIагъякIэ тхылъеджасанIэр хэшишыкIэу нахь дахэ хуугъэ, йоф-*

шIэгъонхэм, фэшхвафхэм афэгъэхыгъэ зэхахьэхэр тхылъеджапIэм ашызэхэштэгъэнхэм Адыгэ Хасэр зэрэхэлэжье-щтыр Лымышкъо Рэмэлан кыизэрэтиуагъэм Хууакло Сурет зыщтэгъэгъуазэм гушуагъэ.

— *Тызэгъусэмэ тиIофхэр на-хывшиIоу, нахь псынкIэу лы-котэштых, —* еIo С. Хууакло.

— *Лъэнэкыуабэ кызэлъызыбутиэрэ тхылъеджапIэм изэхъокIыныгъэхэм са-гъэгушшо, анахьэу сибу рихыгъэр тхыльыбэ кIэу фондым хэлты зэрэхуугъэр ары, —* кытиуагь Адыгэкаалэ шыгысэурэ Шумэн Мэлайчэт.

Тхыльыр шIэнныгъэм илүнкыбзэу тэлъята. Тхыльым акылылыр чыжкэу егъаплэ, нэр аш ильагъо рэкю. Модельнэ тхылъеджапIэхэр кIэу къэжьэгъэ йофшапIэх. Амалышухэр агъэфедэхээз шыкIэу къагъотыхэрэм хэхъонигъэхэр афэхъунхэр афэтэло. Бзэр — пэс. Гушигэр бзэм кышежэх. ТхылъеджапIэхэм цыфыр апly, щыIэнныгъэм фагъасэ.

ЕМТЫЛЬ Нурый.

Исп унэхэм яхъэклагъэх

Тятэжь пашъехэр зыщыпсэугъэ чыгууре ежихэри кызычыхъугъэхэ куаджэмрэ ятирихь Топсэ районом икэлэеджаклохэм сидигүү ашыгъештэгъон, ар зерагъашэ.

Псыбэ дэт еджалэм иловышхэм цыфыр кызычыхъугъэм кыщегъэжагъэу кыкугъэ гьогур, культурнэ киэнэу кыгъэнагъэр зыфэдэр киэлэеджаклохэм зерарагъашээр гъезетэу «Адыгэ макъэм» иловышэ кыфалотагъэх.

Зеклон-краеведческэ юфэу зэрхэхэрэм лъешэу яшуагъэ къяко, еджаклохэм ягушхэбанигъэ хегъахъо, якультурнэ гъесэнгъэ кьеэты. Арышь, лъепкыым ыльапсэ зызеришъомбгъугъэм, зеклокэ-шыкэ гъэнэфагъэу лэужхэм кваухьу-

магъехэм калэхэр нэуасэ афшыгъэнхэм зэпымьюу дэлжьэх.

Мары мы мафхэм я 4 — 8-рэ классхэм ашдэжхэрэ киэлэеджаклохэр янэ-ятэхэри, киэлэгъаджэхэри ягъусехэу экскурсию «Псыбэ иисп унэхэр»

ауди зэджэгъэхэ экскурсием щыагъэ. Зэхэтхэу зыщыпсэухэр куаджэм кыпблэгъэ чыпхээр квакхуагъэх.

Киэлэгъаджэхэм кызычера-иуагъэмкэ, киэлэеджаклохэм ижыре саугэхтэм — исп унэхэм — якъэбар зерагъешагъ, ахэм афгъэхыгъэ ютэххэр кваугъоицхэ, бэ кызыкэупчагъэхэр. Зыщыпсэухэр чыпхэм идэхагъэ сурэтхэр тырахыгъэх. Кышхэхтэх мээхэр, мэз лъагъохэр, чыг киэраклэхэр, крокус

(шафран) кошэ зэфэшхъафхэр, псыхьоу Псыбэ икъэбзагъэ ахэм якамерэхэмкэ атырахыгъ.

— *Киэлэгъэжээкло анахыкэхэм палаткэр зэрэбгъэуущтыр, машло зэрэшиштыр, шыныгъохэр зэрэбгъэхазырыщхэр арагъэшиагъэх. Загъенсэфыгъ, орэдхэр кыауагъэх, лъэнкъ квашъохэр кыашыгъэх.*

Экскурсием зыщыгъэхэ мафэр еджаклохэм ашыгъупшэштэп. Альэгъугъэм, яшэнгъэ зэрэхагъэхуагъэм афгъэхыгъэ докладхэр атхыщтых, сурэтэу тырахыгъэхэр ахэм ашагъэфедэштых, экскурсием щымыга-гъэхэм мафэр зерагъэкуагъэмкэ адэгошэштых.

НЫБЭ Анзор.

Иэнатэ кызфигъэфедагъ

Муниципальнэ образованиеу «Лъэустэнхъэблэ къэлэ поселением» ипащэу юф зышэштыгъэм иэнатэ кызфигъэфеди бзэджэшагъэ зэрэзэрихъагъэм фэш хыкумым ыгъэмисагь.

Урсые Федерацием и Следственнэ комитет иследственнэ Гъэлорышланлэу Адыгэ Республиком щылэм юф хылъэхэм язэхэфынкэ иотдел иловышхэм кыагъэхъазырыгъэ матери-алхэмкэ кыаушыхъатыжыгъ Лъэустэнхъэблэ къэлэ поселением ипащэу юф зышэштыгъэм лажэ зэрилэр. Иэнатэ кызфигъэфедээ бзэджэшагъипл

зэрээрихъагъэм фэш ар агъэмисэ. Следствием ыкли хыкумым зерагъэунэфыгъэмкэ, лажэ зиэр чыпхэ зыгъэ-юрышхэжын кулыкъум ипащэу юф юшлээ, япсэуплэ амалхэр нахьышу шыгъэнхэмкэ учтэй зэрэхэтхэр къэз-зыушыхъатырэ справкэ нэпцхэр хэбзэнчэу цыфхэм, джащ фэдэу ишхъэгъусэ, аритыгъэх. Мыщ фэдэ справкэ

нэпцхэр кызфигъэфедээ, щэн-щэфын эпхыгъэ юфэу хэбзэгъэуцгъэм кыдилытэхэр щагъэзьехи, гъэкэкыгъэ шыким тетэу чыгу яххэр атыратхагъ.

Аш нэмыким тетэу чыгу яххэр хэбзэнчэу ыш тиритхэн гухэль илэу свидетельствэ нэпцхэр ритыгъ. Хэбзэнчэу цыфхэм атыригощэгъэ

чыгу яххэр ауасэ зэклемки сомэ миллионы 6-м ехъугь.

Хыкумым унашьоу ышыгъэмкэ, хульфыгъэм ильэси 4 хылс условнэу тиралхъагъ, аш нэмыким тетэси 3-рэ къэралыгъо органхэм ягъэцэкэко хэбзээ ыкли чыпхэ зыгъэлорышхэжын кулыкъум пэшэ иэнатэ ашигылын фитыщтэп.

Хыкум приставхэм къаты

Чыфхэм апэиуагъэхъагъ

Унашьоу щылэм диштэу, чыфабэ зымытыжырэ Адыгэкаалэ щыпсэурэ бзыльфыгъэм ифэтэр арест тиралхъагъ ыкли нэүжүм ар ашагъ. Зэклемки мыщ ыльэныкъокэ юф токтим ехъу хыкум приставхэм кызэиуагъагъ.

Бзыльфыгъэм чыфэу тельтир ежь-ежырэу кыпшынныжынм фэш пальэ фагъеуцгъ. Аш дахлоу мылькоу лэкэлтир зерагъешагъ, фэтэриту тетхагъэу агъэунэфыгъ.

Унашьоу щылэр зеримыгъэцаклэрэм кыххэкыкэ бзыльфыгъэм изы фэтэр ашагъ, аш киэкыгъэ ахьщэр чыфхэм япшынныжын пэуагъэхъагъ.

Зыдэшыиэр ашээрэп

Зынубжь имыкыгъэ сабыим социальнэ тыныр кылукэнным фэш хыкумым унашьо ышыгъ.

2017-рэ ильэсийм хыкум приставхэм я Мыекъоп къэлэ отдел кылукэнхэгъэ юфым зеритхагъэу, республикэм щыпсэурэ хульфыгъэм исабый киэлэпуплээр ритын фэягъ. Ау ар зыдэшыиэр агъэунэфын зэрэмылэкыгъэм кыххэкыгъ лъыхунхэу рагъэжагъ. Хыкум приставхэм альэки кыагъэнагъеп, хульфыгъэр зыдэшыиэр зерагъешэнэм паэ пэшорыгъэш юфхъабзэхэр рагъэлкыгъ, зыщыпсэун ылъэкыщ чыпхэхэр квакхуагъэх ыкли кваплыхъагъэх, ау аш зи шуагъэ кытагъэш.

Аш кыххэкыгъ хыкум приставхэм ишыким тхилхэр ыгъэхъазырхи, хульфыгъэр зыдэшыиэр ыгъэунэфын зэримылэкыгъэм эпхыгъэу унэшьо гъэнэфагъэ шыгъэнхэмкэ хыкумым зыфигъэзагъ. Пенсие кыратынхэмкэ сабыим фитыныгъэ иэнэим ар фэлорышшт.

Хыкум приставхэм я Федеральнэ кулыкъу Гъэлорышланлэ ипресс-кулыкъу.

Республикэ зэнэкъокъу

Ильэсым ианахь чыпIэ тхыльеджэпIэ дэгъур

Юфтхъабзэм имурад шъхъэлэгъэр тхыльеджапIэхэм яофшIэн агъачаныныр, цыфхэм яофшIэнкэл амал дэгъухэр апагъохынхэр, тхыльтым клагъегушунхэр, тхыльеджэхэм япчагъэ хагъэхъоныр, ясненхъат хэшшыкIеу фырялэр, якултурэ квагъэлэгъоныр ыки Адыгейимкэ чыпIэ тхыльеджэпIэхэм кваахэшшу, пэрыйнгъэр зытэфэрэр кыхэгъэштыгъэнүүр ары.

Зэнэкъокъум чыпIэхэр мыш фэдэу щагъэнэфагъэх:

A I-рэ чыпIэр фагъешшошаш Гупчэ къэлэ тхыльеджапIэу къалэу Мыекъуапэ дэтым (ащ ишацэр Ирина Михайловар ары). Дипломыр, шуухафтын сертификатэу сомэ мин 42-рэ зэрытийнгъэр.

Я II-рэ чыпIэр къыдихыгь Красногвардейскэ районымкэ Белосельскэ чыпIэ тхыльеджэпIэ-къутамэу N 2-м (библиотекарь Ольга Гладуновар). Дипломыр, ахъщэ шуухафтынэу мин 37-рэ фагъешшошаш.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо программэу «Культурэм хэхъоныгъэ шыныныр» зыфиоу 2021-рэ ильэсым тельтигъээм епхыгъэу юфтхъабзэхэр зэшшуахых. Ахэм зэу ашыц АР-м и Лъэпкь тхыльеджапIэ культурымкэ Министерствэр кыдеIээзэ жъоныгъуакIэм щегъэжьагъэу чъэпьюгъум нэс республике зэнэкъокъу щитхууцIеу «2021-рэ ильэсымкэ муниципальне тхыльеджэпIэ анахь дэгъур» ылоу Адыгейим ит гупчэ тхыльеджапIэхэр зыхэлэжьагъэхэр.

лина Христиненкэр). Дипломыр, ахъщэ сертификатэу сомэ мин 30 хъурэр ратыгъэх.

Зэнэкъокъум хэлэжьагъэхэм зэфэдэу дипломхэр афагъешшошагъэх:

Джэджэ МЦБС-мкэ Келермесскэ чыпIэ тхыльеджэпIэ-къутамэу N 6-м (Іешхъэтетыр – Марина Черкашина).

Шеуджэн районымкэ Шеуджэн МЦБС-м хэхъэрэ Заревскэ чыпIэ тхыльеджэпIэ-къутамэу

N 12-м (пащэр – Любовь Шарповар).

Кошхъэблэ районымкэ Фэдэз чыпIэ тхыльеджэпIэ-къутамэу N 9-м (пащэр – Іапыч Нэфсэт).

Тэххутэмыкъое МЦБС-мкэ Инэм дэт къэлэ тхыльеджапIэу N 1-м (пащэр – Шъэо Эмм). Адыгэкъэлэ ЦБС-мкэ Псэкулсэ чыпIэ тхыльеджэпIэ-къутамэу N 3-м (библиотекарь – Напцэкъо Сим).

Теуцожь МЦБС-мкэ Къунчы-

къохъэблэ чыпIэ тхыльеджэпIэ къутамэу N 5-м (пащэр – Жакъемыкъо Мир).

Культурэм илофышIэхэм я Адыгэ республике профсоюз организацие ыцIэкIэ ахъщэ шуухафтыныр фагъешшошаш Шеуджэн районымкэ Заревскэ чыпIэ тхыльеджэпIэ-къутамэу N 12-м (Іешхъэтетыр – Любовь Шарпова).

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Тиконцертхэр

Агу рехъы

Москва и Къэралыгъо академическэ филармоние ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхьигъэ концертыр онлайн шыкIэм тетэу зэхащагь.

Урсыем и Лъэпкь оркестрэ, трубамкэ ордэшшор къезыгъээрэ Вадим Эйленкрг къатыгъэ концертыр гъешэгъонэу куагъэ, дирижерыр Денис Власенко.

Классикэм хэхъэгъэ произведенияхэр, кинофильмхэм ашызэхэтхырэ ордэхэр, Родриго, Артемьевым, нэмыкIхэм аусыгъэхэр пчыхээзэхахьем щигууцх.

— **Лъэпкь проектэу «Культурэм» ишиуагъэкIэ виртуальнэ концерт къэтыиIэхэр тиIэхэ хъугъэх,** — къиуагъ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние ишацэр Къулэ Мыхамэт. — **Онлайн-къэтынхэр 2019-рэ ильэсым къыщегъэжьагъэу зэхэтэшх.** Искусствэр зыгурихыхэрэг ягуалеу яллыых. 2021-рэ ильэсым концертих филармонием щыкIаягъ.

САХЬИДЭКЬО Нурий.

Самбо

Мыекъуапэ щызэхашцщт

Кыблэм самбэмкэ изэнэкъоку Адыгэ къералыгъо университетим физкультурэмрэ дзюдомрэкэ и Институт щыкъошт.

Шэкъогъум и 4 — 6-м зэлукэгъхэр зэхэтщэцтих, — кытыуагъ Адыгэ Республиком самбэмкэ спорт еджаплэ ипащэу, спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу Делэкъо Адам. —

Ильэс 16 — 18 зыныбжъя калэхэр, пшъашъэхэр аларгэгъум щыбэнэштих.

Адыгейим ихшэшипкыгъе командэ нэбгырэ 40 фэдиз хэтишт. Краснодар краим, Ростов ыкъи

Волгоград хэкухэм, нэмькхэм яныбжыкхэм ялэпэлэсэнгъэ къагъэльэгъошт. Бэнэктэ 400 фэдиз Мыекъуапэ щызэхашцщт.

Урысыем иныбжыкхэм язэнэкъоку хагъэунэфыкъирэ

чылгэхэр кыышызыхыгъэх Мэлгощ Адам, Кобл Рэмэзан, Екатерина Соловьевар, Нащ Расул, фэшхъафхэри Адыгэ Республиком ыццэкэ зэлукэгъухэм ахэлэжэштих, медальхэм афэбэнэштих.

Гандбол

«Адыифыр» лъэкъуатэ

«АГУ-Адыиф» Мыекъуапэ — «Уфа-Алиса»
Уфа — 26:23 (14:10).

Чыэршын и 24-м АР-м спорт Унэшхуу Кобл Якъубэ ыццэ зыхырэм щызэхашцщт.
Зезыщагъэхэр: Станислав Александров,
Евгений Синенко — түри Москва.

«Адыиф»: къэлэпчъеутхэр:
Баскакова, Ламзина; ешлаклохэр:
Клименко — 2, Никулина — 3,

Кириллова — 1, Богданова — 5,

Куцевалова — 2, Казиханова —

5, Казанджян — 3, Кобл — 5.

Урысыем гандболымкэ изэнэкъокуу суперлигэм щылорэм икупэу «Б-м» хэт командахэр Мыекъуапэ щызэдешшагъэх. Зэлукэгъур заублэм, «Адыифыр» теклоныгъэр кыдиҳынам нахь фэхъазырэу къэлэгъоштыгъ. Тиешлаклохэр апэкэ зильхыкээ пыснкэу къэлапчъэм екүштагъэх. Ухумаклохэр зэбгырашхээ хагъэм Иэгуаор радзэнимкэ шыкълабэ къагъотштыгъ.

Диана Казихановар джагбуу лъэныкъом ашылкэкли, жылм зэрэхэтэу къэлапчъэм дахэу Иэгуаор дидзагъ. Дианэ «Алисэм» дэгъо а мафэм дешшагъ. Eshlanлэм икъогъупхэр «Адыифыр» ыгъе-федэнхэмкэ амалшухэр кынгытотшыгъ. Анна Красновар, Да-рина Никулинар, нэмькхэри кыогъупхэм ашешэхээ щысешу

къагъэльэгъуагъ, «Адыифым» теклоныгъэр кыдиҳынам ялах хальхыагъ.

Пчагъэр зэнэкъокум зэрэшлыкыуатэрэм тигъэгушоштыгъ: 2:0, 4:1, 7:2. Д. Богдановам метри 7 тазыр дэгъо дэгъо егъэцакэ — 9:2. Я 26-рэ тақыкъым Кобл Зурет ухумаклохэм алэклэкли, йашшэклэ ошлэ-дэмьышшэу къэлапчъэм дэуагъ — 13:7. Д. Никулинам пчагъэм хегъахо — 14:8.

Ятлонэрэ едзыгъом тигъэгумэклэу къыхэкъыгъ. М. Тарасовам тигъогъуу 2 тикъэлапчъэ Иэгуаор къыдедээ — 15:12. З. Коблыр гулчэм ашыпхырыкъызэ, хагъэм зэклэлтыкъло Иэгуаор 2 редээ — 16:12. «Алисэм» дэгъо щешшэрэ П. Шаталовам хэклийлэ гъешшэгъонхэр кыгъотхээ, хагъэм Иэгуаор зэрэридзэштагъэм тигъэгумэклиштыгъ.

«Алисэм» метри 7 тазыр дэйнхэмкэ гъэхъагъэ юшынштыгъ. Гъогогъуу 8 тикъэлапчъэ кыдедуагъ, 6-р кыдидзагъ, зыр Л. Бас-каковам зэклидзэжкыгъ, зэ къэ-

лапчъэм блэугъ. «Адыифым» тазыр дэгъохэр гъогогъуи 4 гъэхъэцэлкагъэх, зэклэри Д. Богдановам хагъэм ридзагъэх.

Пчагъэр — 19:17, зэлукэгъур аухыннымкэ тақыкъим 16 къэнагъ. П. Шаталовам тигъогъо хагъэм Иэгуаор редээ — 24:21. «Адыифыр» теклоныгъэм ишынкъуу фэбанэ. А. Куцеваловар, А. Казанджян, З. Коблыр, нэмькхэри мэгүлэх: 25:21, 25:22, 26:22, З. Коблыр хагъэм Иэгуаор ридзагъ. Зэлукэгъур зыщаушиштым М. Тарасовам тикъэлапчъэ Иэгуаор къыдедээ — 26:23. «Адыифыр» ыпэклэ ильзыз эзэнэкъокуу аухыгъ.

Полина Шаталовар «Алисэм», Людмила Баскаковар «Адыифым»

анах дэгъо аш ёшлагъэхуу къыхыгъэх, нэпэепль шуухафтынхэр афаашыгъэх.

«Адыифым» итренер шхъаалэу Александр Реввэ тиешлаклохэм къащытхуу. «Алисэм» иешлаклохэр зэрэхигъахъорэм мэхъэнэ хэхыгъэрэтигъ.

Зэлукэгъухэр

«Ставрополье» Ставрополь — «Уфа-Алиса» Уфа — 24:26, «Динамо-Синара» Волгоград — «Луч» Москва — 24:16.

Чылгэхэр

Купэу «Б»-р

1. «Динамо» — 12

2. «АГУ-Адыиф»

— 7

3. «Университет»

— 7

4. «Ставрополье»

— 4

5. «Луч» — 4

6. «Уфа-Алиса»

— 2.

Чыэршын и 29-м «Адыифыр» Ставрополь щылгэхэр «Ставрополье». Шэкъогъум и 11-м «Адыифыр» «Динамэм» Мыекъуапэ щыдешшэшт, и 14-м «Университеты» тикъалэ щылгэхэр.

Сурэтхэм архтхэр: Людмила Баскаковар фэгушлох; «Адыифыр» «Уфам» дешшээ.

Зэхээшагъэр
ыкъи кыыдээз-
гъэлхэрэ:

Адыгэ Республиком лъэпкэ Иофхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкэ-
гъухэм адярьэ зэпхы-
ныгъэхэмкэ ыкъи
къэбар жуутгъэм
иамалхэмкэ и Комитет
адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шылхэр:
385000,

къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхыэр А4-кэ заджэхэр тхъапхэу зипчагъэлхээ 5-м
емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлхэр, шрифтыр
12-м нах цыкунуу
шытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэлгээжъэлжых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысыем Федерацием
хэутын Иофхэмкэ, тел-
радиокээнт-
хэмкэ ыкъи зэлты-
Иэсикэ амалхэмкэ и
Министерствэ и Темир-Кавказ
Чылээ гъэлоры-
шапл, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклэхэр
4321

Индексхэр

П 4326

П 3816

Зак. 2223

Хэутын узшы-
кайхэнэу
шыт уахьтэр
Сыхьтэр
18.00

Зыщикихэнэхъэ
уахьтэр
Сыхьтэр
18.00

Редактор
шхъаалэ
ишшэрилхэр
зыгъэцаклэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пшъэдэкъыж
зыхьыре
секретары
Жаклэмыкъо
А. З.

